

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Громадська організація «Вінницька обласна асоціація фармацевтів
«КУМ ДЕО»
Донецький національний медичний університет

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА, НАУКА ТА ПРАКТИКА
В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ»**

Івано-Франківськ – Яремче,
30-31 травня 2025 р.

Тенденції та перспективи розвитку ринку протисудомних препаратів

¹Борисенко Н. М., ²Бушуєва І. В.

¹Черкаська медична академія

²Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
valery999@ukr.net

Вступ. Ринок протисудомних препаратів є важливим сегментом фармацевтичної галузі, що забезпечує лікування значної кількості пацієнтів з епілепсією та іншими неврологічними розладами, що супроводжуються судомними нападами. Сучасний розвиток ринку характеризується як еволюцією існуючих препаратів, так і появою нових лікарських засобів з покращеним профілем безпеки та ефективності. Актуальність дослідження тенденцій та перспектив розвитку ринку протисудомних препаратів зумовлена зростаючою потребою в ефективному та безпечному лікуванні епілепсії, а також необхідністю адаптації до нових наукових досягнень та потреб пацієнтів.

Метою дослідження стало виявлення ключових сучасних тенденцій розвитку глобального та регіональних ринків протисудомних препаратів; аналіз основних факторів, що впливають на динаміку та перспективи розвитку цього ринку; оцінка потенціалу впровадження нових лікарських засобів та терапевтичних підходів у лікуванні судомних розладів.

Матеріали та методи дослідження. Аналітичні звіти міжнародних та національних дослідницьких компаній (Grand View Research, IQVIA, Mordor Intelligence); статистичні дані щодо захворюваності на епілепсію та поширеності судомних розладів; наукові публікації та огляди в профільних неврологічних та фармацевтичних виданнях; матеріали галузевих конференцій та симпозіумів, присвячених епілепсії та протисудомній терапії; дані регуляторних органів (FDA, EMA та ін.) щодо схвалення нових лікарських засобів. Застосовувалися методи: систематизація та узагальнення, зіставлення, опис.

Результати. Виявлено ключові глобальні тенденції розвитку ринку протисудомних препаратів. Основними з них є:

1) зростання поширеності епілепсії, особливо серед літнього населення (у зв'язку зі старінням населення в багатьох країнах зростає

і кількість осіб похилого віку, які більш схильні до розвитку епілепсії; літні люди частіше мають супутні захворювання, такі як інсульт, черепно-мозкові травми, деменція (особливо хвороба Альцгеймера), пухлини головного мозку та серцево-судинні захворювання, які є відомими причинами вторинної епілепсії тощо);

2) збільшення попиту на препарати з покращеним профілем безпеки та переносимості (протисудомні препарати першого та другого поколінь часто асоціюються зі значними побічними ефектами, такими як седация, когнітивні порушення, запаморочення, атаксія, шлунково-кишкові розлади та інші. Пацієнти та лікарі все більше усвідомлюють вплив цих побічних ефектів на якість життя, тому поглиблення знань про складні нейробіологічні процеси, що лежать в основі епілепсії, дозволяють розробляти нові препарати з більш селективними механізмами дії, спрямованими на конкретні патогенетичні ланки, що потенційно знижує ризик неспецифічних побічних ефектів);

3) зростання інтересу до ад'ювантної терапії та комбінованого застосування препаратів у лікуванні епілепсії є важливою тенденцією, що відображає еволюцію підходів до контролю судомних нападів.

Розвиток генеричних версій сучасних протисудомних препаратів є важливою тенденцією на фармацевтичному ринку, яка має значний вплив на доступність лікування епілепсії та економіку охорони здоров'я.

Крім того, у подальших дослідженнях необхідним є проаналізувати фактори, що впливають безпосередньо на ринок протисудомних лікарських засобів. Серед найважливіших факторів слід виділити:

- 1) демографічні зміни та старіння населення;
- 2) зростання обізнаності про епілепсію та покращення діагностики;
- 3) розвиток наукових досліджень та інновацій у фармакології;
- 4) регуляторні зміни та політика ціноутворення;
- 5) зростання ролі пацієнтських організацій та їхній вплив на доступність лікування.

Сьогодні вагомий потенціал мають також такі перспективні напрямки, як оцінка перспективи впровадження нових лікарських засобів та терапевтичних підходів, що включають:

- 1) лікарські препарати з інноваційними механізмами дії для лікування резистентних форм епілепсії;

- 2) генну терапію та інші перспективні біологічні методи лікування;
- 3) розвиток імплантованих пристроїв для нейростимуляції та інші.

Висновок. Ринок протисудомних препаратів демонструє стабільне зростання, зумовлене як збільшенням кількості пацієнтів, так і появою нових ефективних лікарських засобів. Ключовим завданням також є розширення доступу пацієнтів до сучасних протисудомних препаратів, включаючи як оригінальні інноваційні засоби, так і їхні якісні генеричні аналоги. Це вимагає узгоджених дій з боку фармацевтичних компаній у питаннях ціноутворення та забезпечення поставок, регуляторних органів у спрощенні процедур реєстрації та контролю якості, а також системи охорони здоров'я у формуванні ефективних механізмів відшкодування вартості лікарських засобів та оптимізації логістичних ланцюгів. Врахування виявлених тенденцій, таких як зростання попиту на безпечніші препарати, розвиток персоналізованої медицини, а також перспектив, пов'язаних з генною терапією та нейростимуляцією, є критично важливим для всіх зацікавлених сторін. Фармацевтичні компанії повинні спрямовувати свої науково-дослідні зусилля на розробку інноваційних рішень, що відповідають майбутнім потребам ринку. Регуляторні органи повинні створювати сприятливе середовище для впровадження нових лікарських засобів, зберігаючи при цьому високі стандарти безпеки та ефективності. Система охорони здоров'я, зі свого боку, повинна розробляти та впроваджувати стратегії, що забезпечують своєчасне та якісне лікування для всіх пацієнтів, одночасно оптимізуючи використання наявних ресурсів та забезпечуючи економічну ефективність фармакотерапії.

Значення навчальної дисципліни «Організація та економіка фармації» у формуванні професійної компетентності фармацевта <i>Феденько С.М., Грицик А.Р.</i>	206
Викладання фармакогнозії для студентів фармацевтичного відділення медичного коледжу <i>Якимів І.І.</i>	209
СЕКЦІЯ 8. Розвиток і проблематика фармацевтичного ринку. Інновації фармацевтичного ринку	212
Тенденції та перспективи розвитку ринку протисудомних препаратів <i>Борисенко Н. М., Бушусєва І. В.</i>	213
Аналіз товарної кон'юнктури ринку засобів, що застосовуються для лікування подагри <i>Попик Т.В., Грушковська Д.Т.</i>	216
Аналіз гіполіпідемічних препаратів за типом походження <i>Міщенко В.І.</i>	219
Перспективи в наданні доступності лікарських засобів для лікування раку простати в Україні <i>Парченко М. В., Бушусєва І. В.</i>	222